

BEREISHIS: A STUDY OF TEXT, TRADITION & THEOLOGY

10 GENERATIONS

(1) פרקי אבות (פרק ה' משנה ב')

עשרה דורות מאדם עד נח להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שהביא עליהם את מי המבול

רבנו יונה (אבות שם)

ובא ללמדנו . . . שכולם הכעיסוהו במעשי ידיהם לרע להם, והאריך אפו כל אותם דורות ולסוף הביא עליהם את מי המבול כי לא לעולם מאריך אפו. כן תחשוב בגלותינו, לבל תאמר: כמה ימים ושנים כי חשיב חמתו מעל מלכות הרשעה ואנחנו בגלות, לעולם יאריך להם אפו כי ארך אפים הוא, וידוע תדע כי בסוף ישלם להם כפעלם וכמעשה ידיהם ויגאלנו וישיענו כי ארך אפים גדול הוא, אך באחרית הימים פוקד עונות ראשונים ומהר יקדמונו רחמיו כי דלינו מאד.

R. Berel Wein, Pirkei Avos (pp. 186-7)

The ten generation from the first man until the great flood are to a great extent anonymous. The Torah says little about them, about their leaders, and about the progress of their civilization. What does emerge from the Torah is that these humans lost their way, forgot the truth about creation and the Creator, and descended into a sea of immorality, corruption, robbery, abuse, and paganism . . . Nevertheless, the Lord had patience, waiting for over sixteen centuries for the human race to right itself, before bringing the tragedy of the flood upon it.

There are 2 lessons here: The obvious one is the Godly virtue of patience . . . the Lord waited 10 generations even though there was no improvement between, let us say, the seventh and eighth generations, still He waited . . . He waited not for His sake, but rather to set an example for the post-flood humans about the necessity of patience and forbearance.

The second lesson concerns the value of one person, a lonely figure of righteousness engulfed in a mob of malicious and mendacious evildoers . . . The world can exist for the sake of one good person who will appear and push the process of civilization forward.

(2) אבן עזרא (בראשית ה:כב)

נכתב עליו ויתהלך חנוך את האלהים כטעם "אחרי ד' אלהיכם תלכו" (דבר' יג, ה), וכן כתוב על נח את "האלהים התהלך נח" (ברא' ו, ט). ו"מ התהלך נח כמו הרגיל:

רס"ג (בראשית ה:כב)

את האלהים, ביראת אלקים

ספורנו (בראשית ה:כב)

התהלך בדרכיו להטיב לזולתו בצדקה

גמ' סוטה (יד.)

מאי דכתיב: +דברים יג+ אחרי ה' אלהיכם תלכו? וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכניה? והלא כבר

נאמר: +דברים ד+ כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא! אלא להלך אחר מדותיו של הקב"ה

בראשית רבה (כה:א)

"ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח אותו אלהים", אמר ר' חמא בר הושעיא אינו נכתב בתוך טימוסן של צדיקים אלא בתוך טימוסן של רשעים א"ר איבו חנוך חנף היה פעמים צדיק פעמים רשע, אמר הקב"ה עד שהוא בצדקו אסלקנו

חזקוני (בראשית ה:כד)

ואיננו, לפי שהיה קצר ימים לפי האחרים נראה כמי שלא היה

ר"ח (בראשית ה:כד)

ומפני שהוא יחיד בדורו לפיכך נאמר בו "ואיננו כי לקח אותו וגו"

אוצר המדרשים (אייזנשטיין, אלפא ביתא דבן סירא עמוד 50)

ויש אומרים אנשים מבני אדם נכנסו בחיים בגן עדן. אמר לו מי הם? אמר לו חנוך וסרח בת אשר, ובתיה בת פרעה וחירם מלך צור, ואליעזר עבד אברהם. . . א"ל ולמה? א"ל אני אספר לך: חנוך לפי שהיה צדיק בדורו שלא היה כמוהו והוא חי בגן עדן

מסכת דרך ארץ (פרק א)

תשעה נכנסו בחייהם לגן עדן, ואילו הן, חנוך, אליהו, ומשיח, ואליעזר עבד אברהם. . .

בראשית רבה (כה:א)

אפיקורסים שאלו לרבי אבהו, אמרו לו אין אנו מוצאין מיתה לחנוך, אמר להם למה, אמרו לו נאמרה כאן לקיחה ונאמרה להלן (מלכים ב ב) "כי היום ה' לוקח את אדוניך מעל ראשך", אמר להם אם ללקיחה אתם דורשים נאמר כאן לקיחה ונאמר להלן (יחזקאל כד) "הנני לוקח ממך את מחמד עיניך", א"ר תנחומא יפה השיבן רבי אבהו, מטרונה שאלה את ר' יוסי אמרה לו אין אנו מוצאין מיתה בחנוך, א"ל אלו נאמר (בראשית ה) "ויתהלך חנוך את האלהים" ושתק הייתי אומר כדבריך, כשהוא אומר ואיננו כי לקח אותו אלהים ואיננו בעולם הזה כי לקח אותו אלהים.

שו"ת חת"ס (הקדמה – "פתוחי חותם")

כי באמת לפניו היה היו יחיד סגולה אשר ידעו את ה'. . . מי לנו גדול מחנוך אשר מעוצם תשוקתו ודביקותו לה' נתפרדה החבילה חברת ד' היסודות חדל מלהיות אדם ונתעלה להיות כא' מצבא מרום במרום העומדים את פני המלך לשרתו. . . אך לא מצד פחיתות וחסרון נפשו לא הגיע את מעלה הזו, לא, כי אם אאע"ה היה עושה כאשר עשה חנוך לה

תבודד עצמו מחברת בני אדם, התעלה גם הוא להיות ממלאכי הא-ל. ואשר לא עשה כן הוא כי התבונן בחכמתו כי לא באלה חפץ ה' שישלים האדם את נפשו בלבד ואת אנשי דורו ישאיר אחריו תרבות אנשים חטאים ומכעיסי ה' כמקרה אשר קרה לדורו של חנוך ודור המבול. הנסיון הזה לימד אותו כי טוב לאדם למעט בהשלמת נפשו, למען רבות כבוד ה'. . . והאותו במדה זו מראה אהבתו אל ה' ביתר שאת וביתר עז,